

930 / 648 / 34X ✓

Józef Pfaff

**WPŁYW REWIZJI FINANSOWEJ
NA WIARYGODNOŚĆ
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

Wydanie II

KATOWICE 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
1. ISTOTA, CELE I ROZWÓJ REWIZJI FINANSOWEJ	13
1.1. Istota rewizji finansowej	13
1.2. Rozwój rewizji finansowej w Polsce na tle rozwoju światowego .	24
1.2.1. Zarys historii rachunkowości	24
1.2.2. Początki rewizji finansowej w Wielkiej Brytanii	27
1.2.3. Rozwój rewizji finansowej w Stanach Zjednoczonych Ameryki	30
1.2.4. Powstanie i rozwój rewizji finansowej w Niemczech	31
1.2.5. Powstanie i rozwój rewizji finansowej w Polsce	33
1.3. Cele i funkcje rewizji finansowej	42
1.4. Regulacje międzynarodowe i krajowe w zakresie rewizji finansowej	51
1.5. Podmiotowy zakres badania sprawozdań finansowych	55
1.6. Społeczne i ekonomiczne znaczenie rewizji finansowej	58
1.6.1. Cechy jakościowe informacji finansowych	58
1.6.2. Wiarygodność istotną cechą sprawozdania finansowego ...	61
1.6.3. Znaczenie informacji finansowych dla odbiorców zewnątrznych i wewnętrznych	66
2. BIEGŁY REWIDENT JAKO OSOBA ZAUFANIA PUBLICZNEGO	74
2.1. Powstanie i rozwój zawodu biegłego rewidenta w Polsce	74
2.1.1. Próby powołania instytucji biegłego rewidenta	74
2.1.2. Dyplomowany biegły księgowy	78
2.1.3. Powstanie zawodu biegłego rewidenta	82
2.2. Sylwetka współczesnego biegłego rewidenta na tle zasad etyki zawodowej	88
2.2.1. Formy wykonywania zawodu biegłego rewidenta	88
2.2.2. Zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów	90
2.2.3. Niezależność biegłego rewidenta	94

2.2.4. Rzetelność i bezstronność	97
2.2.5. Kompetencje zawodowe	98
2.2.6. Zachowanie tajemnicy zawodowej	99
2.2.7. Przestrzeganie godności zawodowej	100
2.2.8. Odpowiedzialność biegłego rewidenta	102
2.3. Kreowanie kadr biegłych rewidentów w Międzynarodowych Standardach Edukacyjnych	104
2.3.1. Sprawdzanie wiedzy teoretycznej i umiejętności zawodowych kandydatów na biegłych rewidentów	104
2.3.2. Ustawiczny rozwój zawodowy	113
2.4. Rola i zadania samorządu biegłych rewidentów	117

3. STANDARDY I PROCEDURY REWIZJI FINANSOWEJ ZAPEWNIAJĄCE WIARYGODNOŚĆ INFORMACJI FINANSOWYCH

124

3.1. Standardy i normy rewizji finansowej	124
3.1.1. Dyrektywa 2006/43/WE Unii Europejskiej	124
3.1.2. Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej	128
3.1.3. Krajowe normy wykonywania zawodu biegłego rewidenta	132
3.2. Istotność i ryzyko w badaniu sprawozdań finansowych	137
3.2.1. Istota i znaczenie istotności w metodologii badania sprawozdań finansowych	137
3.2.2. Ryzyko badania	142
3.3. Rewizja finansowa w wykrywaniu oszustw	152
3.3.1. Kreatywna rachunkowość	152
3.3.2. Oszukańcza sprawozdawczość	158
3.3.3. Odpowiedzialność biegłego rewidenta za wykrycie istotnej nieprawidłowości sprawozdania finansowego spowodowanej oszustwem	160
3.4. Procedury badania sprawozdań finansowych	164
3.4.1. Istota i rodzaje procedur badania	164
3.4.2. Procedury badania zgodności	166
3.4.3. Zastosowanie i znaczenie procedur badania wiarygodności	174
3.5. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji finansowej jako wyraz informowania otoczenia o wynikach badania	183
3.6. Kontrola zapewnienia jakości prac rewizyjnych	195
3.6.1. Publiczny system kontroli jakości	195
3.6.2. Korporacyjny system kontroli jakości	198
3.6.3. Wewnętrzny system kontroli jakości	199

4. BADANIE WPŁYWU REWIZJI FINANSOWEJ NA WIARYGODNY OBRAZ SYTUACJI MAJĄTKOWO- -FINANSOWEJ JEDNOSTKI	207
4.1. Metodologia prowadzonych badań empirycznych	207
4.2. Badanie wpływu rewizji finansowej na wielkość i strukturę aktywów i pasywów bilansu	212
4.2.1. Zmiana sumy bilansowej	212
4.2.2. Zmiany struktury aktywów	216
4.2.3. Zmiany struktury pasywów	218
4.3. Badanie wpływu rewizji finansowej na wielkość i strukturę wyniku finansowego	223
4.3.1. Zmiany w rachunku zysków i strat	223
4.3.2. Zmiany wyniku brutto spowodowane rewizją finansową ..	226
4.3.3. Zmiany przychodów ze sprzedaży	231
4.3.4. Zmiany pozostałych przychodów operacyjnych	235
4.3.5. Zmiany przychodów finansowych	239
4.3.6. Zmiany zysków nadzwyczajnych	243
4.3.7. Zmiany kosztów działalności operacyjnej	247
4.3.8. Zmiany pozostałych kosztów operacyjnych	251
4.3.9. Zmiany kosztów finansowych	255
4.3.10. Zmiany strat nadzwyczajnych	259
4.4. Badanie wpływu rewizji finansowej na wysokość obciążeń podatkiem dochodowym	264
4.4.1. Zmiany podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym	264
4.4.2. Zmiany wysokości obciążeń podatkiem dochodowym	269
4.5. Ocena celowości rewizji finansowej na podstawie uzyskanych wyników badania	273
ZAKOŃCZENIE	280
BIBLIOGRAFIA	285
SPIS RYSUNKÓW	305
SPIS TABEL	310